

Pokyny pro provozovatele k posuzování změn v provozu s vlivem na výši bezplatně přidělovaných povolenek

K povinností každého provozovatele patří pravidelně kontrolovat, zda v jeho zařízení nenastala změna provozu s dopadem na výši bezplatně přidělovaných povolenek. Nejpozději na konci každého kalendářního roku musí provozovatel provést posouzení případných změn a to dle postupu, který by měl být popsán v monitorovacím plánu v bodě 25 (na listu K) a schválený MŽP (MŽP požaduje vyplnění bodu 25 v souvislosti s čl. 12 (3) nařízení Komise (EU) č. 601/2012).

Postup posuzování změn s dopadem na alokaci závisí na tom, zda v daném kalendářním roce nastala v zařízení nějaká fyzická změna či nikoliv.

A) Pokud v zařízení nastala fyzická změna (např. výměna kotle):

Pověřený pracovník musí nejprve posoudit, zda má provedená změna dopad na úroveň činnosti (objem výroby) některého z dílčích zařízení. Dílčí zařízení byla definována v *Metodické zprávě* zasílané provozovatelem na MŽP v r. 2011 spolu s tzv. *Výkazem základních údajů*. Oba tyto dokumenty by měl mít provozovatel uložené na dobře dohledatelném místě.

Pokud se zjistí, že fyzická změna dopad na úroveň činnosti má, je třeba dále posoudit, zda se v důsledku této změny (nebo společně s předchozími fyzickými změnami) nejedná o rozsáhlé snížení či zvýšení kapacity, tj. zda nedošlo ke snížení či zvýšení úrovně činnosti daného dílčího zařízení alespoň o 10 % v porovnání s provozem před fyzickou změnou. V případě větších zařízení je také zapotřebí posoudit, zda nedošlo ke změně úrovně činnosti alespoň o 5 %, pokud by to představovalo změnu bezplatné alokace alespoň o 50 000 povolenek. Za uvedených podmínek se jedná o rozsáhlé snížení či rozšíření kapacity **a tuto skutečnost musí provozovatel oznámit MŽP do konce kalendářního roku** (pokyny k oznamování viz níže).

Postup pro posouzení rozsáhlé změny kapacity je detailně popsán v kapitolách 4 a 5 v *Metodickém pokynu č. 7 k metodice harmonizovaného přidělení bezplatných povolenek pro EU-ETS („Návod k postupu pro nové účastníky trhu a zařízení vyřazená z provozu“)*, který je zveřejněný na webu MŽP: http://www.mzp.cz/cz/nova_zarizeni_eu_ets. Nejjednodušší postup je však ten, že provozovatel zkusmo vyplní excelový formulář, který se používá pro výpočet změněné alokace, a ten na základě vložených dat o výrobě sám vyhodnotí, zda ke změně kapacity došlo a je tak nutné tuto skutečnost notifikovat MŽP.

Formulář je ke stažení zde: http://mzp.cz/cz/formular_zadosti_o_zmenu_pridelovani_povolenek

B) Pokud v zařízení v daném kalendářním roce nenastala žádná fyzická změna:

Provozovatel je povinen provést posouzení dopadů změn na alokaci i v případě, že daném kalendářním roce v zařízení žádná fyzická změna nenastala. Pověřený pracovník každoročně identifikuje dílčí zařízení, pro která může nastat částečné ukončení provozu. Jedná se o takové dílčí

zařízení, jehož alokace činí alespoň 30 % z celkové alokace nebo je alespoň 50 000 povolenek)¹. Před koncem kalendářního roku provede výpočet úrovně činnosti (např. množství vyrobeného tepla či jiného produktu se stanoveným benchmarkem) za dosavadní měsíce a odhad do konce roku pro tato dílčí zařízení.

Pokud dle tohoto výpočtu omezí dílčí zařízení svou činnost v daném kalendářním roce alespoň o 50% v porovnání s **referenční úrovní činnosti**² použitou pro výpočet povolenek přidělených dílčímu zařízení, jedná se o tzv. **částečné ukončení provozu a tuto skutečnost musí provozovatel oznámit MŽP do konce kalendářního roku**. Oznámit by měl provozovatel z opatrnosti i situaci, která se částečnému ukončení provozu blíží – na základě úplných dat je pak snadné toto oznámení odvolat bez dalších následků. Opačná situace, kdy provozovatel částečné ukončení neoznámí a ono pak nastane, je naopak velmi komplikovaná (a sankcionovaná).

Identifikace částečného ukončení provozu je detailně popsána v kapitole 7 v *Metodickém pokynu č. 7 k metodice harmonizovaného přidělení bezplatných povolenek pro EU-ETS („Návod k postupu pro nové účastníky trhu a zařízení vyřazená z provozu“)*, který je zveřejněný na webu MŽP: http://www.mzp.cz/cz/nova_zarizeni_eu_ets.

Navazující kroky

Výpočty ověřující, zda v případě jednotlivých dílčích zařízení došlo či nedošlo k částečnému ukončení provozu nebo k rozsáhlé změně kapacity, pověřený pracovník bez ohledu na výsledné zjištění zdokumentuje a **při ověřování množství skleníkových plynů je předloží ověřovateli** společně s Výkazem základních údajů (případně s *Formulářem žádosti o změnu bezplatně přidělovaných povolenek*, pokud tento v souvislosti s rozsáhlou změnou kapacity v minulosti stanovil novou referenční úroveň činnosti).

Pokud se zjistí, že v zařízení skutečně došlo k částečnému ukončení provozu nebo k rozsáhlé změně kapacity, vyplní provozovatel *Formulář žádosti o změnu bezplatně přidělovaných povolenek*, nechá jej ověřit a zašle jej bez zbytečného odkladu na Odbor energetiky a ochrany klimatu MŽP ČR. V případě částečného ukončení provozu a rozsáhlého snížení kapacity (na rozdíl od rozsáhlého navýšení kapacity) jde o povinnost danou zákonem. V každém případě však provozovateli zařízení, ve kterém došlo k částečnému ukončení provozu nebo snížení kapacity, nelze až do zpracování formuláře a dokončení formálních procedur přidělit žádné bezplatné povolenky – je tedy v zájmu provozovatele předložit potřebná data co nejdříve. Proces změny alokace může trvat řádově měsíce.

Metodický pokyn č. 7 a Formulář žádosti o změnu bezplatně přidělovaných povolenek jsou k dispozici ke stažení zde: http://www.mzp.cz/cz/bezplatna_alokace_krome_elektriny.

---

¹ Procentuální podíl jednotlivých dílčích zařízení na bezplatné alokaci zařízení jako celku se může v čase měnit v důsledku změny kapacity, přičemž je-li již některému dílčímu zařízení snížena alokace v důsledku částečného ukončení provozu, takováto snížení nejsou při výpočtu podílů dílčích zařízení brána v úvahu.

² Referenční úrovní činnosti se rozumí tzv. historická úroveň výroby z Výkazu základních hodnot z roku 2011 (list K, hodnota „HAL total“ ve sloupci M), pokud však již v minulosti došlo v dílčím zařízení k rozsáhlé změně kapacity nebo pokud byly dílčímu zařízení přiděleny povolenky z Rezervy pro nové účastníky na trhu, použije se úroveň činnosti z Formuláře žádosti o změnu bezplatně přidělovaných povolenek (list K, hodnota „AL nové/navýšené/snížené“ ve sloupci H).